

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding”, wat betreft de activerings-, loopbaan- en dataregie.
  - Principiële goedkeuring

Samenvatting

Met voorliggend ontwerp van decreet wordt de eerste stap gezet in uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 met betrekking tot de toewijzing van drie extra regisseursrollen aan de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding.

De Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding wordt hierin aangeduid als werkzaamheidsregisseur/activeringsregisseur; loopbaanregisseur en dataregisseur.

Elk van deze rollen zal de dynamieken van en op de arbeidsmarkt versterken.

- Als activeringsregisseur zal VDAB in eerst instantie trachten het arbeidsmarktpotentieel in kaart te brengen en effectief te activeren en te laten instromen in de arbeidsmarkt.
- Als loopbaanregisseur onderneemt VDAB de nodige acties om de burger te ondersteunen om van zijn loopbaan een duurzame loopbaan te maken.
- Als dataregisseur streeft VDAB er naar om ook in de toekomst de pionier te blijven op het vlak van ontwikkeling en terbeschikkingstelling van innovatieve en nieuwe vormen van dienstverlening gebaseerd op data en ondersteund door artificiële intelligentie.

Voorliggend ontwerp van decreet, geagendeerd op de Vlaamse Regering voor een eerste principiële goedkeuring, vormt de eerste stap in het regelgevend proces.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK

STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Het voorliggend ontwerp van decreet heeft betrekking op het beleidsveld Werk, en is gerelateerd aan de inhoudelijke structuurelementen activering, loopbanen en een duurzame arbeidsmarkt. Tevens heeft het betrekking op het beleidsveld Competenties en het inhoudelijke structuurelement competenties. Hiernaast heeft het ook betrekking op het beleidsveld Sociale Economie en de inhoudelijke structuurelementen activering en duurzame arbeidsmarkt binnen de Sociale Economie.

In het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019 – 2024 zijn onder andere volgende passages terug te vinden:

...”In dat kader wordt de opdracht van de VDAB uitgebreid tot de centrale datagedreven en resultaatgerichte werkzaamheids- en loopbaanregisseur van het volledige activeringsbeleid in Vlaanderen”...

...” We bouwen de rol van VDAB als dataregisseur verder uit”...

Hieruit blijkt duidelijk dat de Vlaamse regering aan VDAB 3 taken toewijst:

- optreden als werkzaamheidsregisseur / activeringsregisseur
- optreden als loopbaanregisseur
- optreden als dataregisseur

Met dit ontwerp van decreet worden deze taken effectief in het VDAB-decreet ingeschreven. Tevens wordt de missie van VDAB aangepast en uitgebreid, een essentiële ingreep om alle burgers en alle ondernemers in scope te nemen bij het uitvoeren van deze 3 regisseursrollen.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- De Raad van Bestuur van VDAB verleende op 4 december 2019 een positief advies m.b.t. het voorliggend voorontwerp van decreet.
- Inspectie Financiën verleende een positief advies op 17 december 2019.
- Het bijgaande ontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nummer 2019/359 van 6 januari 2020
- Er werd een begrotingsakkoord verleend op .....

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Werk creëert welvaart. Werk maakt mensen ook gelukkig, biedt hen structuur, eigenwaarde en betrokkenheid bij de maatschappij.

De Vlaamse regering stelt in haar regeerakkoord een werkzaamheidsgraad van 80 % voorop voor Vlaanderen en 120 000 mensen extra aan de slag tegen 2024. We streven ernaar om elke werkgever een perspectief op talent te geven, en elke burger een loopbaanperspectief. Vraag en aanbod op de arbeidsmarkt dienen beter op elkaar afgestemd te worden.

Om dit te realiseren benoemt de Vlaamse Regering de VDAB als centrale, datagedreven en resultaatgerichte werkzaamheids- en loopbaanregisseur van het volledige activeringsbeleid in Vlaanderen. VDAB dient dit niet alleen te realiseren, maar zal als arbeidsmarktregisseur daarvoor een gans ecosysteem aan sterke, expertisegedreven partners inschakelen.

Met dit ontwerpdecreet voegen we de 3 regisseursrollen expliciet toe aan het takenpakket van VDAB, met name de rol van activeringsregisseur, loopbaanregisseur en dataregisseur. Deze nieuwe taken worden meegenomen in het JOP waaraan ook KPI's gelinkt worden.

VDAB als activeringsregisseur:

VDAB zal als activeringsregisseur in eerste instantie trachten om, in maximale samenwerking met partners, het arbeidsmarktpotentieel in kaart te brengen en te bereiken. De volgende stap is trachten een zo groot mogelijk aandeel van dit potentieel ook effectief te activeren en te laten instromen op de arbeidsmarkt.

De doelstelling die VDAB voor ogen heeft is om 120.000 extra Vlamingen aan de slag te krijgen tegen 2024, op weg naar een werkzaamheidsgraad van 80 %. Dit betekent dat VDAB méér arbeidsmarktpotentieel zal moeten bereiken maar er ook zal moeten in slagen om meer van hen effectief aan het werk te krijgen. Daarbij proberen we ook zichtbaar te maken welke drempels mensen hinderen om de stap naar de arbeidsmarkt te zetten.

VDAB als loopbaanregisseur:

Elke burger zit aan het stuur van zijn eigen loopbaan. Als loopbaanregisseur onderneemt VDAB het nodige om de burger te ondersteunen en te faciliteren om van die loopbaan een duurzame loopbaan te maken. VDAB doet dit door het verzamelen van alle relevante loopbaandata en perspectieven en deze toegankelijk te maken voor de burger. Deze krijgt suggesties over wat binnen zijn mogelijkheden ligt, van pasklaar tot overbrugbaar mits competentieversterking of begeleiding. Drempels worden in kaart gebracht.

VDAB als dataregisseur:

VDAB bouwt haar rol als dataregisseur verder uit. Ook in de toekomst wil VDAB pionier blijven op het vlak van de ontwikkeling en terbeschikkingstelling van innovatieve en nieuwe vormen van dienstverlening gebaseerd op data en ondersteund door artificiële intelligentie. VDAB wil haar rol opnemen van “trusted advisor” voor alle data die gelieerd zijn aan de arbeidsmarkt. Daarnaast streeft VDAB ook naar de realisatie van een “open services” strategie. VDAB streeft ernaar om te beschikken over een zo breed mogelijke range aan arbeidsmarktgegevens. Enkel dan kan VDAB de ambitie waarmaken om succesvol als arbeidsmarktregisseur op de arbeidsmarkt actief te zijn.

Het voorliggend ontwerp van decreet biedt de VDAB de mogelijkheid om:

- terug te grijpen naar dit juridisch verankerd regisseurschap bij onderhandelingen en het afsluiten van samenwerkingsovereenkomsten en – protocollen met partners en andere (federale / Vlaamse / regionale en lokale) overheidsinstanties over het uitwisselen van gegevens en mogelijkheden tot samenwerking om de prioritaire doelstelling van de Vlaamse regering, met name de werkzaamheidsgraad verhogen tot 80 % in Vlaanderen, mee te realiseren. Met het decreet heeft VDAB het mandaat om aan deze partners en overheidsinstanties de vraag te stellen om tot een maximale gegevensuitwisseling te komen in het kader van haar 3 nieuwe opdrachten.
  - de data waarover VDAB nu al kan en mag beschikken (op basis van bestaande machtigingen) vanaf inwerkingstreding van het decreet ook te gebruiken in het kader van de uitvoering van haar 3 nieuwe opdrachten. Dit biedt de mogelijkheid om die data optimaal te benutten en in te zetten voor het realiseren van de verruimde missie en opdracht.
  - in de wetenschap dat de fundamenten hiervoor reeds zijn gelegd in het VDAB-decreet, nu voluit gaan voor de uitbouw van de regisseursrollen, de ontwikkeling en het performanter maken van digitale platform(en) en andere tools die mee zullen zorgen voor een maximale opname en uitvoering van de haar toebedeelde regisseurschappen.
- De uitbreiding van de regierol van VDAB doet geen afbreuk aan de bepalingen inzake actor / regierol m.b.t. VDAB zoals beschreven en in de zin van het Vlaams Regeerakkoord 2019 – 2024.

In een tweede fase zal worden voorzien in een verdiepingsdecreet, waarin:

- de regisseursrollen verder uitgediept worden met de vermelding van specifieke doelgroepen, data die VDAB wil benutten, verwerken en bewaren, en de doelstelling(en) van het aanwenden van deze data per regisseursrol. Deze bepalingen moeten VDAB toelaten bijkomende machtigingen te verkrijgen bij de Vlaamse Toezichtscommissie voor het beheren, verwerken en aanwenden van data.
- één of meerdere digitale platformen die VDAB zal inzetten voor het realiseren van bovenstaande regisseursrollen een decretale basis zullen krijgen. De bepalingen inzake Mijn Loopbaan en het digitaal platform die nu in het VDAB-decreet staan worden geactualiseerd.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

De huidige missie van VDAB is terug te vinden in artikel 4 van bovenvermeld decreet van 7 mei 2004 (VDAB-decreet). Dit tekst van dit artikel wordt in zijn geheel vervangen door de tekst in artikel 3 van bijgaand ontwerp van decreet.

De huidige taken van VDAB zijn decretaal opgesomd in artikel 5 van het VDAB-decreet. De nieuwe taken worden dan ook toegevoegd aan artikel 5 van het VDAB-decreet.

Artikelsgewijze bespreking van het decreet:

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2

In dit artikel worden twee definities aangepast.

- Traject: in deze definitie wordt de term 'duurzame werkgelegenheid' vervangen door de term 'duurzame loopbaan'.

In de huidige context van de samenleving en de arbeidsmarkt is het immers niet meer voldoende om als doelstelling enkel duurzame werkgelegenheid aan te houden. Een duurzame loopbaan geeft beter weer wat de uiteindelijke doelstelling van deze trajecten is.

- Persoon op beroepsactieve leeftijd: deze definitie wordt toegevoegd in het decreet. Dit gezien de gewijzigde doelgroep van VDAB.

Met deze gewijzigde definitie wordt aangegeven dat de doelgroep van VDAB sterk wordt verruimd. Het gaat voortaan om onder meer volgende groepen (werkgevers hier niet inbegrepen):

- Werkzoekenden
- Leefloongerechtigden
- Personen met een RIZIV statuut
- Inactieven (personen zonder werk, zelfstandige activiteit of enige vorm van vervangingsinkomen)
- Leerlingen en studenten, voor zover zij niet meer onderworpen zijn aan voltijdse leerplicht
- Gepensioneerden die zich vrijwillig inschrijven bij VDAB als werkzoekende
- Nieuwkomers

Artikel 3

In dit artikel wordt de missie van VDAB gewijzigd. Volgende elementen worden hierbij toegevoegd of meer belicht:

1. De doelgroep wordt uitgebreid met alle personen op beroepsactieve leeftijd (cf. supra).
2. Duurzame inschakeling op de arbeidsmarkt wordt verruimd tot de doelstelling "het verzekeren van een duurzame loopbaan". De doelstelling omvat op die manier het matchen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt, het ondersteunen van de werkzoekende in zijn zoektocht naar een nieuwe job, en het bieden van een loopbaanperspectief.
3. Loopbaaneigenaarschap en loopbaanperspectief worden toegevoegd.
4. De dienstverlening ten aanzien van werkgevers wordt uitgebreid en sterker benadrukt in de missie.
5. Naast vacatures worden ook de leerwerkplekken in scope genomen.

Door aanpassing van deze missie is VDAB voorbereid op de nieuwe taken die in het Regeerakkoord 2019-2024 worden toegewezen. VDAB zal deze missie uitvoeren in het kader van een aanklampend activeringsbeleid zoals beschreven in het Vlaams Regeerakkoord 2019 – 2024.

Artikel 4

Artikel 4/1 gaat over de verwerking van persoonsgegevens door VDAB. Hier wordt alvast een eerste wijziging toegevoegd, zodat de doelgroep correct wordt weergegeven in dit artikel. In een volgende decreetswijziging zal een meer gedetailleerde oefening gemaakt worden over de verwerking van gegevens, in overeenstemming met de geldende reglementering inzake privacy en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Dit artikel, gecombineerd met de uitbreiding van artikel 5 van het VDAB-decreet zoals hieronder beschreven, geeft alvast een

breder basis voor de gegevensverwerking.

Op basis van dit artikel en de uitbreiding van artikel 5 van het VDAB-decreet zal VDAB performanter gebruik kunnen maken van de bestaande machtigingen en beraadslagingen waarover zij nu al beschikt.

Artikel 5

In dit artikel worden enkele nieuwe taken toegevoegd voor VDAB. Ook worden er enkele definities toegevoegd die van toepassing zijn bij de interpretatie van dit artikel.

- Definitie: activeren.
Deze definitie wordt hier toegevoegd met een beperkt toepassingsgebied (enkel van toepassing voor artikel 5 van het VDAB-decreet), gezien het VDAB-besluit van 5 juni 2009 al een definitie van 'activering' bevat, die gericht is op de activeringsstage, en dus niet strookt met wat hier bedoeld wordt.
- Definitie: regisseur
Gezien de nieuwe taken als data-, loopbaan- en activeringsregisseur worden toegewezen aan VDAB, verdient het aanbeveling om een definitie van 'regisseur' op te nemen hier.

Er werd gekozen voor 'de instantie die <...> zorgt voor een uniform referentiekader <...>'. VDAB zal voor zijn regietaken als verbindende en overkoepelende organisatie en als connector het volledige activeringsverhaal van de burger op zich nemen. VDAB zal hiertoe de samenwerking met haar partners (zoals onder andere de lokale besturen, actoren met taalaanbod, RVA, RIZIV, POD MI, het Departement Onderwijs en Vorming en de onderwijsinstellingen, de onthaalbureaus, Agentschap Inburgering, diverse private partners,...) bestendigen en verder uitbouwen. Het uniform referentiekader beschrijft de verwachtingen en kwaliteitsvoorwaarden waaraan de dienstverlening tav burgers en werkgevers dient te voldoen, ongeacht wie de dienstverlening aanbiedt.

Activeringsregisseur:

VDAB zal als activeringsregisseur, in maximale samenwerking met partners, in eerste instantie trachten het arbeidsmarktpotentieel in kaart te brengen en deze te bereiken. De volgende stap is trachten een zo groot mogelijk aandeel van dit potentieel effectief te laten instappen in een traject en via die weg finaal aan de slag te gaan op de arbeidsmarkt. Naar werkgevers toe voorzien we in een aanbod waardoor elke werkgever een perspectief op talent wordt geboden met het oog op het invullen van vacatures en leerwerkplekken.

VDAB neemt voortaan de taak op zich van het activeren van de bevolking op beroepsactieve leeftijd, ongeacht hun statuut (verblijfstatuut, sociaalrechtelijk statuut,...), sociale zekerheids- of sociale bijstandstelsel of inschrijving als werkzoekende. Als activeringsregisseur maakt VDAB, samen met werkgevers en sectoren, werk van oplossingsgerichte anticiperende strategieën voor de arbeidsmarkttuitdagingen en toekomstige evoluties.

De verschillende categorieën die zullen worden beschouwd als doelgroep voor de taak als activeringsregisseur worden naderhand bepaald en een gefaseerde implementatie/inwerkingtredingsdatum per categorie doelgroep wordt beoogd.

De doelstelling die VDAB voor ogen heeft is de realisatie van een hogere werkzaamheidsgraad, wat betekent dat VDAB méér arbeidsmarktpotentieel zal moeten bereiken maar er ook zal in moeten slagen om meer van hen effectief aan het werk te

krijgen.

Loopbaanregisseur:

Naast de activerings- en dataregie kan men ook een bijkomende taak als loopbaanregisseur onderscheiden. Elke burger zit aan het stuur van zijn eigen loopbaan. Als loopbaanregisseur onderneemt VDAB al het nodige om de burger te ondersteunen en te faciliteren om van die loopbaan een duurzame loopbaan te maken. VDAB doet dit door het verzamelen van alle relevante loopbaandata en -perspectieven en door deze ter beschikking te stellen van de burger. Deze krijgt suggesties over wat binnen zijn mogelijkheden ligt, van pasklaar tot overbrugbaar mits competentieversterking of begeleiding. Drempels worden in kaart gebracht.

Dataregisseur:

Om ten aanzien van de werkgevers, werkzoekenden, inactieven en anderen op beroepsactieve leeftijd een volwaardige rol als loopbaan- of activeringsregisseur te kunnen opnemen is het vereist dat VDAB beschikt over een sterk arsenaal aan gegevens en data. Op die manier heeft VDAB een duidelijk zicht op de arbeidsmarkt van vandaag en kan zij zo in een gericht activeringsbeleid op maat van elke burger voorzien. De data waarover sprake kan afkomstig zijn van Vlaamse / lokale / andere regionale en federale overheidsinstanties en overige partners die beschikken over relevante data om deze rol waar te maken.

VDAB bouwt haar rol als dataregisseur verder uit. Ook in de toekomst willen we pionier blijven op het vlak van de ontwikkeling en terbeschikkingstelling van innovatieve en nieuwe vormen van dienstverlening gebaseerd op data en ondersteund door artificiële intelligentie. VDAB zal de rol opnemen van “trusted advisor” voor alle data die gelieerd zijn aan de arbeidsmarkt. Daarnaast streeft VDAB ook naar de realisatie van een “open services” strategie.

VDAB streeft ernaar om te beschikken over een zo breed mogelijke range aan arbeidsmarktgegevens. Enkel dan kan VDAB de ambitie waarmaken om succesvol als dataregisseur op de arbeidsmarkt actief te zijn.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het bijgaande ontwerp van decreet heeft geen budgettaire weerslag voor de Vlaamse overheid.

B. ESR-TOETS

Deze is niet van toepassing op voorliggend ontwerp van decreet.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggend ontwerp van decreet heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Om de taak van data-, activerings-, en loopbaanregisseur ten volle te kunnen uitbouwen, zal de samenwerking met de lokale besturen worden versterkt. De impact hiervan wordt verder uitgediept bij concretisering / uitwerking van de verschillende regisseursrollen.

4. VERDER TRAJECT

Eens de Vlaamse Regering haar principiële akkoord gegeven heeft voor voorliggend ontwerp van decreet voorzien we volgende vervolgstappen

- inwinnen van het advies van de SERV (adviestermijn 30 dagen)
- Inwinnen van het advies van de Vlaamse Toezichtscommissie (adviestermijn 30 dagen)
- inwinnen van het advies van de Raad van State (adviestermijn 30 dagen)
- voorleggen van het Decreet aan de Vlaamse Regering voor definitieve goedkeuring
- voorstelling van het ontwerpdecreet aan de Commissie Werk van het Vlaams Parlement
- bespreking van het ontwerpdecreet in de Plenaire vergadering van het Vlaams Parlement

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaamse dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding”, wat betreft de activerings-, loopbaan- en dataregie en de bijhorende memorie van toelichting;

2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

- 2.1. te gelasten over voornoemd ontwerp van decreet het advies in te winnen van SERV (met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen)
- 2.2. te gelasten over voornoemd ontwerp van decreet het advies in te winnen van de Vlaamse Toezichtscommissie (met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen)
- 2.3. te machtigen te beoordelen of voornoemde adviezen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurde tekst
- 2.4. te gelasten over voornoemd ontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als

de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw

Hilde Crevits